

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W SZCZECINIE**

Szczecin, 22 kwietnia 2024 roku

UNP: 3201-24-063481

Sprawa: kontrola w urzędzie

Znak sprawy: 3201-IWW.0921.7.2023.6

Kontakt: ias.szczecin@mf.gov.pl

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie przeprowadził kontrolę działalności Urzędu Skarbowego w Szczecinku, z siedzibą przy ul. Mickiewicza 13,14, 78-400 Szczecinek.

Kontrolę przeprowadził w trybie uproszczonym w okresie 3-12 kwietnia 2024 roku, starszy ekspert Służby Celno-Skarbowej, komisarz ██████████ na podstawie upoważnienia nr 15/2024 z 27 marca 2024 roku, wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie.

Zakres kontroli:

Kontrole podatkowe wszczynane wobec mikroprzedsiębiorców.

Okres objęty kontrolą:

Okresem objętym kontrolą był 2023 rok.

Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Szczecinku, w okresie objętym kontrolą był pan Sebastian Picheta.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki organizacyjnej pod poz. nr 2/2024.

Cel kontroli:

Celem kontroli było zweryfikowanie, czy prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowany jest tryb przeprowadzania kontroli podatkowych wobec mikroprzedsiębiorców bez zawiadomienia o zamiarze ich wszczęcia. Czynnościami kontrolnymi objęliśmy ustalenie, czy zostały spełnione przesłanki określone w przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców oraz Ordynacja Podatkowa do przeprowadzania kontroli podatkowych bez zawiadomienia

przedsiębiorców oraz, czy miało to swoje odzwierciedlenie w stosownej dokumentacji kontrolowanego urzędu skarbowego.

Ocena skontrolowanej działalności

Ocena pozytywna

Ustalenia szczegółowe

Regulacje prawne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zawartymi w ustawie Prawo przedsiębiorców oraz ustawie Ordynacja podatkowa¹ organy kontrolne, w tym organy podatkowe są zobowiązane zawiadomić kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej. We wskazanych ustawach zawarte są również przepisy określające przypadki, gdy organ kontrolny/ podatkowy nie zawiadamia przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli. I tak:

- Zgodnie z art. 48 ust.11 Ustawy Prawo przedsiębiorców zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się m.in., w przypadku gdy:
 - 1) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia (art. 48 ust.11 pkt2);
 - 2) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art.48 ust.11 pkt 3)
 - 3) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska (art.48 ust.11 pkt 4);
 - 4) przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub adresu siedziby lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione (art.48 ust.11 pkt 9);
 - 5) kontrola dotyczy przypadków określonych w art. 282c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (art.48 ust.11 pkt 10);

- Wyłączenie obowiązku zawiadomienia o kontroli podatkowej określone w art. 282 c § 1-3 Ustawy Ordynacja podatkowa dotyczy natomiast następujących sytuacji:
 - 1) jeżeli kontrola:
 - a) dotyczy zasadności zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług,
 - b) ma być wszczęta na żądanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
 - c) dotyczy opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych,

¹ Art. 48 ust.1 Ustawy z 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2023.221 t.j. z dnia 2023.02.02 z późn. zmianami) oraz art. 282 b § 1 Ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U.2023.2383 t.j. z dnia 2023.11.06)

- d) dotyczy niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej,
 - e) ma być podjęta w oparciu o informacje uzyskane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - f) zostaje wszczęta w trybie, o którym mowa w art. 284a § 1,
 - g) ma charakter doraźny dotyczący ewidencjonowania obrotu za pomocą kasy rejestrującej, użytkowania kasy rejestrującej lub sporządzania spisu z natury,
 - h) dotyczy podatku od wydobycia niektórych kopalin,
 - i) ma charakter doraźny dotyczący sprawdzenia zachowania warunków zawieszenia działalności gospodarczej,
 - j) dotyczy zasadności zwrotu podatku w rozumieniu przepisów rozdziału 7b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz rozdziału 6a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych;
- 2) jeżeli organ podatkowy posiada informacje, z których wynika, że kontrolowany:
- a) został prawomocnie skazany w Rzeczypospolitej Polskiej za popełnienie przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwa z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598) lub wykroczenia polegającego na utrudnianiu kontroli; w przypadku osoby prawnej ten warunek odnosi się do każdego członka zarządu lub osoby zarządzającej, a w przypadku spółek niemających osobowości prawnej - do każdego wspólnika,
 - b) jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
 - c) nie ma miejsca zamieszkania lub adresu siedziby albo doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione.

Po wszczęciu kontroli informuje się kontrolowanego o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

Ustalenia w zakresie kontroli podatkowych przeprowadzonych w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku wobec mikroprzedsiębiorców, zakończonych w 2023 roku

- W Urzędzie Skarbowym w Szczecinku w 2023 roku zakończono łącznie 31 kontroli podatkowych. Liczba kontroli wszczętych z zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli i bez zawiadomienia, przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Kontrole podatkowe zakończone w 2023 roku

Rodzaj kontroli	Liczba kontroli wszczętych z zawiadomieniem	Liczba kontroli wszczętych bez zawiadomienia	Łączna liczba przeprowadzonych kontroli
Kontrole podatkowe prowadzone wobec mikroprzedsiębiorców	9	13	22

Kontrole podatkowe prowadzone wobec pozostałych przedsiębiorców	0	9	9
Łączna liczba kontroli podatkowych	9	22	31

Dane wskazują, że 61% kontroli przeprowadzonych wobec mikroprzedsiębiorców, przeprowadzonych zostało bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, pozostałych 39% kontroli to kontrole, w których dokonano zawiadomienia.

- W 13 kontrolach podatkowych zakończonych w 2023 roku, prowadzonych wobec mikroprzedsiębiorców², wystąpiły następujące przesłanki do przeprowadzenia kontroli podatkowej bez zawiadomienia:

- 1) Organ podatkowy posiadał informacje, że podatnik jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym (przesłanka określona w art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa);
- 2) Organ podatkowy posiadał informację, że podatnik jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym (przesłanka określona w art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa) oraz przeprowadzenie kontroli było niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia (przesłanka określona w z art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców);
- 3) przeprowadzenie kontroli było niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia (przesłanka określona w z art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców).

Liczba kontroli z poszczególnymi przesłankami prawnymi determinującymi brak zawiadomienia przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Liczba kontroli podatkowych, w zależności od przesłanki prawnej braku zawiadomienia

Przesłanki prawne przeprowadzenia kontroli bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli	Liczba kontroli, w których wystąpiła przesłanka prawna
Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa	5

² Wykaz 13 kontroli podatkowych zakończonych w 2023 roku bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli – akta kontroli str.18

Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	2
Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	6
Łączna liczba kontroli	13

Z przedstawionych danych wynika, że w zakończonych w 2023 roku 13 kontrolach podatkowych przeprowadzonych wobec mikroprzedsiębiorców występowały 2 przesłanki determinujące przeprowadzenie kontroli bez zawiadomienia. W dwóch kontrolach wystąpiły jednocześnie 2 przesłanki, określone w wymienionych przepisach.

Pierwsza przesłanka związana była z posiadaniem przez urząd informacji, że kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym. Każdorazowo kontrolowany był informowany o zaistnieniu tej przesłanki determinującej przeprowadzenie kontroli bez zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia, co potwierdzał na odpowiednim formularzu będącym załącznikiem do protokołu z kontroli podatkowej³.

Wystąpienie drugiej przesłanki braku zawiadomienia (przeprowadzenie kontroli było niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia...) było związane z potwierdzeniem wystąpienia nieprawidłowości w rozliczeniach z budżetem państwa ustalonych w trakcie przeprowadzonych czynności analitycznych lub sprawdzających⁴.

W takich przypadkach kontrolujący doręczali kontrolowanemu wraz z upoważnieniem pismo informujące o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zawierające informację o podstawie prawnej oraz uzasadnienie braku zawiadomienia⁵.

Jako uzasadnienie podawano takie informacje np. jak:

- ustalenie w toku czynności analitycznych podejrzenia zaniżenia podatku należnego poprzez nieujęcie do opodatkowania faktury nr [REDACTED] – dot. kontroli [REDACTED]
- ustalenie w toku czynności analitycznych uzasadnionego podejrzenia niewykazania do opodatkowania podatkiem od towarów i usług wszystkich przychodów uzyskanych z prowadzonej działalności gospodarczej – dot. kontroli [REDACTED]
- ustalenie, że pomimo stania się podatnikiem podatku od towarów i usług po przekroczeniu obrotu 200 000 zł w proporcji do okresu prowadzonej działalności, podatnik nie dokonał rejestracji w podatku i nie złożył deklaracji VAT-7 – dot. kontroli [REDACTED]

³ Kserokopie przykładowych formularzy będących załącznikami do protokołu z kontroli podatkowej – akta kontroli str.21-22

⁴ Informacje Naczelnika US zawarte w piśmie z 3 kwietnia 2024 roku – akta kontroli str. 10-14

⁵ Kserokopie przykładowych pism kierowanych do kontrolowanego – akta kontroli str.23-29

- ustalenie w toku czynności analitycznych że podatnik nie złożył zeznania podatkowego PIT36L za 2021 rok o wysokości osiągniętego dochodu/poniesionej straty – dot. kontroli [REDAKTOWANE]

Za potwierdzeniem uznania, że tryb kontroli wszczętej bez zawiadomienia na podstawie art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców (przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia) był uzasadniony, przemawiają również osiągnięte wyniki tych kontroli.

Wszystkie 8 kontroli, w których było takie uzasadnienie zakończyły się wynikiem pozytywnym z określonym wynikiem finansowym, w przypadku dwóch kontroli wysłano również zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa/wykroczenia skarbowego⁶.

W tabeli nr 4 przedstawiamy dane o kontrolach podatkowych przeprowadzonych wobec mikroprzedsiębiorców, z podaniem podstaw prawnych i okoliczności mających wpływ na ich przeprowadzenie bez zawiadomienia.

Tabela nr 4. Kontrole podatkowe zakończone w 2023 roku z przesłankami warunkującymi przeprowadzenie kontroli bez zawiadomienia

Lp.	Sygnatura kontroli	Przesłanki prawne determinujące brak zawiadomienia	Podstawa prawna determinująca brak zawiadomienia	Dodatkowe okoliczności determinujące przeprowadzenie kontroli
1	[REDAKTOWANE]	Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym. Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa; Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców;	Nie złożenia zeznania podatkowego PIT 36L za 2021 rok.
2	[REDAKTOWANE]	Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	Uzasadnione podejrzenie nieopodatkowania przychodu z tytułu sprzedaży nieruchomości.

⁶ Informacje przekazane przez Naczelnika US w załączniku do pisma z 3 kwietnia 2024 roku – akta kontroli str.15-18

3		Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	Uzasadnione podejrzenie niewykazania do opodatkowania wszystkich przychodów.
4		Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	Ustalenia, że podatnik nie dokonał rejestracji w podatku VAT i nie złożył deklaracji VAT-7.
5		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym. Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa; Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	Pozytywna kontrola u małżonka podatnika, analiza podatnika (JPK_VAT).
6		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym. Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	Pozytywna kontrola u małżonka podatnika, analiza podatnika (JPK_VAT).
7		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa	
8		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa	
9		Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia	Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców	Wynik analizy podatników deklarujących straty z tyt. prowadzonej działalności gospodarczej
10		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa	
11		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa	

12		Kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym.	Art. 282c §1 pkt 2 lit. b ustawy Ordynacja podatkowa	
13		Przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.	Art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy prawo przedsiębiorców	Informacja z Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Skarbowego dot. niewykazania do opodatkowania całej sprzedaży przez podatniczkę

Z przedstawionych danych wynika, że okoliczności faktyczne, które miały wpływ z jednej strony na decyzję o przeprowadzeniu ww. kontroli, a z drugiej strony na tryb kontroli bez zawiadomienia, były różnej kategorii i wynikały z różnych źródeł.

- Naczelnik US w Szczecinku wydał 14 grudnia 2017 roku pismo organizacyjne nr 21/2017 w sprawie postępowania w zakresie prowadzenia kontroli podatkowych, zawierające uregulowania dotyczące czynności przygotowawczych poprzedzających wszczęcie kontroli podatkowej. Zgodnie z pismem organizacyjnym:
 - pracownicy przygotowujący kontrole są zobowiązani do sprawdzenia, czy istnieją przesłanki do odstąpienia od zawiadomienia podatnika o planowanej kontroli podatkowej określone w obowiązujących przepisach ustawowych,
 - w przypadku istnienia przesłanek, odstępują od zawiadomienia a przyczynę braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli umieszczają w książce kontroli przedsiębiorcy i w protokole kontroli.

Uzyskaliśmy informacje od Naczelnika US, że tryb określony w piśmie organizacyjnym nr 21/2017 był stosowany w 2023 roku. Ponadto Naczelnik US poinformował⁷ m.in. że:

- W przypadku istnienia przesłanek do odstąpienia od zawiadomienia, pracownicy SKP każdorazowo przedkładają kierownikowi SKP materiał dowodowy potwierdzający zasadność odstąpienia.
- Kierownik SKP w ramach nadzoru ocenia zasadność wszczęcia każdej kontroli bez zawiadomienia i przed akceptacją odstąpienia od zawiadomienia, uzgadnia każdorazowo zasadność podjętej decyzji co do wszczęcia kontroli bez zawiadomienia z Zastępcą Naczelnika, sprawującym bezpośredni nadzór m. in. nad Referatem Kontroli Podatkowej oraz Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKP);
- Zastępca Naczelnika w ramach nadzoru, w każdym przypadku planowanego wszczęcia kontroli podatkowej (przed przekazaniem upoważnienia do kontroli Naczelnikowi), po analizie przedłożonych dokumentów, ostatecznie weryfikuje zasadność odstąpienia od zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej. Po potwierdzeniu zasadności odstąpienia od zawiadamiania

⁷ Pismo Naczelnika US z 3 kwietnia 2024 r. – akta kontroli str. 10-14

o kontroli, Zastępca Naczelnika przekazuje Naczelnikowi upoważnienie z prośbą o akceptację i podpis;

- Naczelnik w ramach nadzoru, przed podpisaniem imiennego upoważnienia do kontroli, w sytuacji nieprzedłożenia wraz z upoważnieniem zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, weryfikuje każdorazowo przedłożone wraz z upoważnieniem dokumenty w celu potwierdzenia zasadności odstąpienia od zawiadomienia kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej – niezależnie od analogicznej weryfikacji przeprowadzanej przez Zastępcę Naczelnika.

Ponadto ustalono, że Naczelnik US, w związku z konieczności uaktualnienia stosowanego trybu, wydał 26.03.2024 r. nowe Pismo organizacyjne nr 11/2024 w sprawie określenia zasad postępowania w zakresie prowadzenia kontroli podatkowych w Urzędzie Skarbowym w Szczecinku.

Ustalenia w zakresie realizacji obowiązku informowania kontrolowanego o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli

Z dokonanych ustaleń⁸ wynika, że we wszystkich 13 kontrolach kontrolujący byli właściwie informowani o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, tj. zgodnie z wymogami określonymi w ustawie Prawo przedsiębiorców⁹ oraz w ustawie Ordynacja podatkowa¹⁰:

- 1) W przypadku odstąpienia od zawiadomienia na podstawie art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, kontrolujący doręczyli kontrolowanemu wraz z upoważnieniem pismo informujące o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zawierające informacje o podstawie prawnej i uzasadnienie. Skany takich pism są dołączane każdorazowo do Rejestru kontroli podatkowych w systemie ZISAR, w zakładce Karta kontroli;
- 2) W pozostałych przypadkach odstąpień od zawiadomienia, tj. na podstawie art. 282 c § 1 pkt 2 b ustawy Ordynacji podatkowej oraz w sytuacjach wystąpienia łącznie dwóch wymienionych przypadków, kontrolujący wraz z upoważnieniem przedłożyli kontrolowanemu w dniu wszczęcia kontroli informację o przyczynie odstąpienia zawierającą podstawę prawną i uzasadnienie. Informacja taka stanowi każdorazowo załącznik do protokołu kontroli podatkowej¹¹;
- 3) Kontrolujący przyczynę braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej odnotowali w okazanej przez kontrolowanego Księżce kontroli.

⁸ Protokoły z kontroli podatkowej, pisma kierowane do kontrolowanych – dołączone do Kart kontroli Rejestru kontroli podatkowych systemu ZISAR oraz informacje Naczelnika US zawarte w pismach z 3 i 8 kwietnia 2024 roku

⁹ Art. 48 ust 10 Ustawy Prawo przedsiębiorców

¹⁰ Art. 282c § 3 Ustawy Ordynacja podatkowa

¹¹ Przykładowe kserokopie informacji będącej załącznikiem do protokołu z kontroli podatkowej – akta kontroli str. 21-22

- 4) Uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli oraz informację o wpisie do Książki kontroli, w każdym przypadku umieszczono również w protokole kontroli.

Działania podjęte przez Naczelnika US, w związku z zaleceniami Dyrektora IAS w Szczecinie w zakresie dotyczącym wszczynania kontroli podatkowych

Naczelnicy US otrzymali od Dyrektora IAS w Szczecinie zalecenia zawarte w pismach 3201-ICK1.4022.28. 2024.2 z 12 lutego 2024 roku (w sprawie wszczynania kontroli podatkowych) oraz 3201-ICK1.4022.61. 2024.2 z 1 marca 2024 roku (w sprawie działań weryfikacyjnych podejmowanych wobec mikroprzedsiębiorców)¹², w zakresie dotyczącym m.in:

- stosowania w pierwszej kolejności zasady wszczynania kontroli podatkowej po uprzednim zawiadomieniu podatnika o zamiarze wszczęcia tej kontroli (odstąpienie od realizacji tej zasady winno mieć miejsce w ściśle określonych i uzasadnionych przypadkach wynikających z przepisów prawa),
- objęcia nadzorem realizacji przez podległych pracowników realizujących kontrole podatkowe, zaleceń Ministerstwa Finansów w zakresie wszczynania kontroli podatkowych,
- podjęcia działań mających na celu zapobieżenie ewentualnym nieprawidłowościom związanym z wszczęciem kontroli podatkowych,
- w pierwszej kolejności podejmowania czynności sprawdzających, wyjaśniających itp., a wszczynanie kontroli podatkowej tylko wtedy, gdy jest to absolutnie niezbędne.

Naczelnik US w Szczecinku odnosząc się do otrzymanych zaleceń poinformował¹³, że podjął następujące działania:

- Przekazał do Zastępcy Naczelnika nadzorującej m. in. SKP ww. zalecenia do stosowania i dalszej dekretacji/realizacji (odpowiednio 12.02.2024 roku i 04.03.2024);
- Zastępca Naczelnika, w datach otrzymania przez SZD ww. zaleceń od Naczelnika, przekazała je do komórki SKP jako odpowiedzialnej za ich stosowanie i realizację;
- Ponadto Zastępca Naczelnika 05.03.2024 roku przeprowadziła instruktaż dla pracowników komórki SKP (notatka w załączeniu). Podczas spotkania omówiła z pracownikami SKP zalecenia w zakresie działań weryfikacyjnych podejmowanych wobec mikroprzedsiębiorców, wskazane w piśmie 3201-ICK1.4022.61.2024.2 z 1 marca 2024 roku. Poleciała także pracownikom komórki SKP aby:
 - ✓ w pierwszej kolejności podejmowali czynności sprawdzające, wyjaśniające itp., a kontrole podatkowe wszczynali tylko wtedy, gdy jest to absolutnie

¹² Kserokopie pism Dyrektora IAS w Szczecinie z 12 lutego i 1 marca 2024 roku – akta kontroli strony 31-42

¹³ Pismo Naczelnika US w Szczecinku z 3 kwietnia 2024 roku – akta kontroli str.10-14

- niezbędne,
- ✓ w przypadku wszczęcia i przeprowadzenia kontroli podatkowych czas ich trwania nie może przekroczyć w roku 6 dni wliczonych do limitu czasu kontroli.
- Z-ca Naczelnika przypomniała także pracownikom o zaleceniach zawartych w piśmie 3201-ICK1.4022.28.2024.2 z 12 lutego 2024 roku, wskazujących zasady wszczynania kontroli podatkowej bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej oraz poleciła stosowanie się do zaleceń oraz konsultowanie każdego przypadku zamiaru wszczęcia kontroli podatkowej bez zawiadomienia, tak jak dotychczas z kierownikiem SKP i z ZN.

Ponadto Naczelnik US poinformował, że w jego ocenie otrzymane zalecenia stosowania w pierwszej kolejności zasady wszczynania kontroli podatkowej po uprzednim zawiadomieniu podatnika o zamiarze wszczęcia tej kontroli, w US w Szczecinku nie znajdują zastosowania w szerszym zakresie niż do tej pory. Jako argumenty przemawiające za tym, Naczelnik wskazał m.in. :

Wszczynamy kontrolę tylko w sytuacji potwierdzenia w toku prowadzonych czynności analitycznych lub sprawdzających nieprawidłowości w rozliczeniach z budżetem państwa. Jeżeli w wyniku takiej analizy wystąpią podatnicy, w stosunku do których uzasadnione jest przeprowadzenie kontroli podatkowej, kontrola jest wszczynana. Nie ma tu znaczenia fakt, czy kontrola będzie dotyczyła mikroprzedsiębiorcy oraz, czy wystąpi konieczność zawiadomienia podatnika o zamiarze wszczęcia kontroli, czy też nie. W US w Szczecinku stosujemy jednolite kryteria typowania podmiotów do kontroli. Jako organ KAS jesteśmy zobligowani do zapewnienia stabilnych finansów publicznych, co jest jednym z kierunków działania i rozwoju KAS na lata 2021-2024 ustalonych zarządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 23 grudnia 2020 r. W przypadku, gdybyśmy podjęli próbę ograniczenia kontroli tylko do podmiotów, u których zasadne jest zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, to w mojej ocenie nie byłoby to właściwe. Po pierwsze, mogłoby spowodować brak realizacji celów określonych w wymienionym zarządzeniu. Po drugie, mogłoby podważać zasadę zaufania do organów KAS i nosić znamiona nierównego traktowania podatników.

Podsumowanie

Wyniki kontroli wskazują, że kontrole podatkowe zakończone w 2023 roku w US w Szczecinku, prowadzone były wobec mikroprzedsiębiorców, zarówno z zawiadomieniem o zamiarze ich wszczęcia, jak i bez zawiadomienia. Kontrole prowadzone bez zawiadomienia, miały każdorazowo swoje uzasadnienia w obowiązujących przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców i Ordynacja podatkowa, determinujących ich przeprowadzenie w tym trybie. Dokumentacja kontroli zawierała każdorazowo dane o zastosowanej podstawie prawnej oraz o okolicznościach, które miały wpływ na wybór tego trybu kontroli.

Ustaliliśmy, że każdorazowo pracownicy urzędu stosowali się do obowiązku informowania kontrolowanego o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami, a kontrolowani nie składali sprzeciwu do zastosowanego trybu kontroli.

Mając na względzie dokonane ustalenia, pozytywnie oceniam kontrolowany obszar

i odstępuję od wydawania zaleceń pokontrolnych.

Kierownik kontrolowanej jednostki w terminie 3 dni roboczych od otrzymania sprawozdania, ma prawo przedstawić do niego swoje stanowisko.

Podstawa prawna

1. Art. 6 ust. 5 pkt 1 oraz art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 224).
2. Art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t. j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 615 ze zm.).

Z wyrazami szacunku

Dyrektor

Izby Administracji Skarbowej
w Szczecinie

Izabela Zawadzka

(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Korespondencję otrzymują

3. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Szczecinku – drogą elektroniczną
4. aa

Informacje o przetwarzaniu danych osobowych

Ogólną klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdują Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej <https://www.zachodniopomorskie.kas.gov.pl> w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w siedzibach organów na tablicach informacyjnych - ul. Roosevelta 1-2, 70-525 Szczecin
• tel.: +48 91 48 03 600 • fax: +48 91 48 03 656.

Wyłączenia ujawniania danych

Dotyczy sprawozdania z kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie z dnia 22 kwietnia 2024 roku, znak 3201-IWW.0921.7.2023.6:

1. Zakres wyłączenia – dane objęte tajemnicą skarbową;
Podstawa wyłączenia – art.293 z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1540);
Organ dokonujący wyłączenia – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Szczecinku.
2. Zakres wyłączenia – imię i nazwisko osoby fizycznej,
Podstawa wyłączenia – ustawa z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. , poz. 1781);
Organ dokonujący wyłączenia – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Szczecinku;
Podmiot, w interesie którego dokonano wyłączenia – osoba fizyczna.

Sebastian Picheta
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Szczecinku
(podpisano elektronicznym
podpisem kwalifikowanym)